

Το ελληνικό φαινόμενο! Τρωάδες Ευριπίδη από το Θέατρο Τέχνης Αυστραλίας

του Δρος Βασίλη Αδραχτά

Οταν ο τεχνικός στην κονσόλα χαμηλώνει τα φώτα και το θεατράκι βυθίζεται στο σκοτάδι, τα πρώτα ελληνικά ρήματα που ακούγονται επί σκηνής σε παραπλανούν... Νομίζεις ότι βρίσκεσαι ακόμα στην Ελλάδα... αλλά ο γνώριμος σε όλους «Ποσειδώνας» σε επαναφέρει στην πραγματικότητα: κατοικείς χρόνια τώρα μακριά, 14.000 χιλιόμετρα μακριά, στην εσχατιά της οικουμένης που ακούει στο όνομα «Αυστραλία»!... Κι αναρωτιέμαι τι άραγε να συμβαίνει με τον χρόνο, πώς άραγε να μεταποιεί η επί σκηνής «σπουδαία και τελεία» πράξη –κατά τον δαιμόνιο Αριστοτέλη– τον χρόνο και τη σχέση μας με όλα εκείνα που περιχωρούν εντός του.

Τούτα είναι λίγο-πολύ τα συναισθήματα και οι σκέψεις που με παιδεύουν κάθε φορά που βρίσκομαι στο «Μαντουρίδειο» και γίνομαι θεατής και ακροατής των παθών τού αρχαίου ελληνικού δράματος που διδάσκει ο Σταύρος Οικονομίδης μέσω του θιάσου του. Το έχει αποπειραθεί κάμποσες φορές ο Σταύρος, μα την τελευταία, με τις Τρωάδες του Ευριπίδη, θαρρώ πως ξεπέρασε τον εαυτό του... και με επαίδευσε ακόμα περισσότερο... Προς στιγμήν –κι ας μην ξεχνάμε πως είναι στο βίωμα της στιγμής που πραγματώνεται η ύπαρξή μας– είχα τη συναίσθηση ότι ακουμπούσα, άγγιζα και κοινωνούσα κατά τι το αιώνιο πια χωροχρονικό ανάπτυγμα του ελληνικού φαινομένου...

Ο θρήνος της μεγαλομάνας Εκάβης, ο οίστρος της εκστατικής Κασσάνδρας, το ανείπωτο της τραγικής Ανδρομάχης, η αποπλιστικότητα της ερασμίας Ελένης, είναι κι αυτές από μόνες τους στιγμές μέσα στην τραγωδία του Ευριπίδη που πτυχώνουν το πραγματικό υφαντό που υφαίνεται μπροστά στα μάτια του νου: το σπαρακτικό κομμάτισμα της έγ-

χρονης ελληνικής διαδρομής κατά το δεύτερο μισό του 5ου αιώνα ΠΚΧ. Και ποιος το ενσαρκώνει τούτο το κομμάτισμα, ποιος το συγκροτεί και πάλι σε σώμα παλλόμενο; Ποιος άλλος από τον Χορό με τα δεκατρία κορίτσια –γιατί στην καρδιά και την ψυχή είναι όλες τους κορίτσια– που ο Σταύρος μεταμόρφωσε στον αδιαφιλονίκητο πρωταγωνιστή των Τρωάδων!

Όσοι νιώθουμε μέσα μας απέραντη την ανάγκη του ελληνικού, και συνάμα ζούμε με απόγνωση πολλές φορές την απουσία του, μπορούμε να δηλώσουμε απερίφραστα την ευγνωμοσύνη μας στον Σταύρο και τον θιάσό του, καθότι μας επιτρέπουν να περνάμε στη σφαίρα του ελληνικού μύθου, τούτέστιν, στη σφαίρα του ελληνικού τρόπου, καθήμενοι μέσα στο σκοτάδι ενός μικρού θεάτρου που ελάχιστοι στην πατρογονική γη υποψιάζονται ότι υπάρχει στην άλλη άκρη της υψηλίου. Κι όμως είναι μέσα σε αυτό το ελάχιστο, μέσα σε αυτό το σκοτάδι, που για άλλη μια φορά ένιωσα τεράστιος και πάμφωτος ως παιδί των Ελλήνων. Αληθινά σας λέω, δεν περιγράφεται το βίωμα που μου χάρισαν οι Τρωάδες του Θεάτρου Τέχνης Αυστραλίας και δη ο υπεροχικός Χορός τους... το βίωμα να ακούς τον Ευριπίδη να σου μιλάει τα ελληνικά τα δικά του, του Τσαρούχη, τα δικά σου... εν γη αλλοτρία...

Είναι ένα δύσκολο έργο οι Τρωάδες, αλλά παράλληλα ένα έργο που χτυπάει κατευθείαν εκεί που πρέπει... στη φλέβα της μνήμης. Μας φέρνει αντιμέτωπους με τη μεγάλη αλήθεια ότι κανένας πολιτισμός όσο κι αν μεταρσιωθεί δεν μπορεί να ξεφύγει από τη μοίρα της πτώσης. Και εκεί, μέσα στην πτώση, αν του είναι μπορετό να προβεί σε ριζική αυτοκριτική, είναι που πραγματικά κερδίζει την αθανασία. Αξίζει, το λοιπόν, να πάμε όλοι να

παρακολουθήσουμε ένα θέατρο που θα ενεργήσει πάνω μας «δι' ελέου και φόβου» –για να θυμηθώ και πάλι και τον δαιμόνιο Αριστοτέλη– την «καλήν αλλοίωσιν», την αλλοίωση του ελληνισμού. Εμπρός! Πέντε επιπρόσθετες παραστάσεις μάς περιμένουν στις 17, 18, 19, 25 και 26 Μαΐου. Ας μη χάσουμε τη μοναδική ευκαιρία να ζήσουμε, έστω και για μια στιγμή, το ελληνικό φαινόμενο!

